

nrc>

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Houellebecq zegt 'sekstape', KIRAC zegt 'kunstfilm'

Seksfilm Michel Houellebecq had het kunnen weten: seks plus film geeft gedonder, schrijft *Gawie Keyser*.

🕒 2 april 2023 🕒 Leestijd 2 minuten

Seksfilm

De erotische capriolen van Michel Houellebecq zijn wereldnieuws door toedoen van kunstcollectief KIRAC, dat de Franse schrijver zover heeft

gekregen met meerdere vrouwen de liefde te bedrijven terwijl de camera alles registreert. De grote Houellebecq. In een 'seksfilm'. Een wat? Precies.

Waar hebben we het over als we zeggen 'seksfilm'? Porno of *performance art*? Andere mogelijkheden zijn er ook wel, te oordelen naar de details van de zaak waarin Houellebecq vooralsnog onsuccesvol procedeert tegen verspreiding van de beelden. KIRAC beweert een 'kunstfilm' te hebben gemaakt waarin de grens tussen feit en fictie vervaagt, aangezien het onduidelijk zou zijn of het echt Houellebecq is die seks heeft.

Seks op film - in het Engels zijn ook gebruikelijk een *blue movie* of een *skin flick* of simpelweg een *porno*. In de zaak-Houellebecq is bij ons 'seksfilm' het meest gebruikte woord. Je kunt ook zeggen, 'erotische film' en 'sekstape' of 'seksvideo', maar dan verandert de betekenis. In het eerste geval gaat het om artistiek verantwoorde, steevast controversiële pogingen erotiek te verbeelden in verhalende vorm, bijvoorbeeld Adrian Lyne's film *9½ Weeks* (1986) met Mickey Rourke en Kim Basinger. In het tweede geval komen we in lastiger vaarwater. Dan gaat het om privé opgenomen, illegaal verspreide beelden, zoals midden jaren negentig gebeurde met de sekstape van Pamela Anderson en haar man Tommy Lee.

Zo ontvouwt zich deze situatie: Houellebecq zegt 'sekstape'; KIRAC zegt 'kunstfilm'; wij zeggen 'seksfilm'.

Slutshaming

De schrijver zit in de knel, want hij weet wat er gebeurt zodra de beelden de wereld ingaan. Toen de Pamela-sekstape eerst massaal fysiek werd gekopieerd en daarna op het internet kwam, volgde onvermijdelijk *slutshaming*, en Andersons carrière was daarna nooit meer dezelfde. Houellebecq ziet de bui al hangen. Hij liet weten: „Ik ben al vrienden verloren, van katholiek rechts in Frankrijk. Ik heb geen woord van ze gehoord. Ik ben als een paria.”

Houellebecqs probleem zit 'm in het woord zelf. 'Sekstape' suggereert

porno. Aannemelijk is dat hij zich ervan bewust is dat 'porno' allang niet meer inhoudt dat het uitsluitend om professioneel gedraaide films met acteurs en actrices gaat, maar dat juist seksbeelden van gewone mensen zoals hij het goed doen in de pornoindustrie, vandaar zijn grote zorgen.

Aan de andere kant - dit was misschien een uitweg geweest voor de schrijver - kun je zeggen dat KIRAC geen 'seksfilm' heeft gemaakt, maar een documentaire over politiek en seks met uitstapjes naar het genre *performance art*. Had Houellebecq dit idee omarmd, en als je zijn boeken leest is dat allerm minst ondenkbaar, dan hadden we nu een ander gesprek, een rond het woord 'kunstfilm' of misschien 'filosofische sekssatire'.

Grappig maar ook tragisch is dat Houellebecq net als filosoof Sid Lukkassen, die eerder een soortgelijk onderonsje met KIRAC had naar aanleiding van de film *HoneyPot* waarin hij seks probeert te hebben met een jonge vrouw, studente filosofie, achteraf koudwatervrees kreeg. De les die ze allebei hebben geleerd lijkt: wie seks voor de camera heeft bevindt zich in een *seksfilm*. En hoe je het ook wendt of keert, leert de geschiedenis, seks plus film maakt: gedonder.

Lees ook:

Opnieuw daagt Houellebecq KIRAC voor de rechter wegens seksfilm